

De toegankelijkheid van Huisarts en Wetenschap

Dit tijdschrift heeft ten minste twee belangrijke functies. In de eerste plaats beoogt het maandelijks een platform te zijn voor publikatie en discussie over wetenschappelijke activiteiten en nascholing op het terrein van de huisartsgeneeskunde. Veel lezers zullen *Huisarts en Wetenschap* in eerste instantie beoordelen op deze communicatieve functie. Naast communicatiemedium is *Huisarts en Wetenschap* echter ook een documentatiebron: een belangrijk deel van de huisartsgeneeskundig relevante informatie wordt vastgelegd in dit tijdschrift. Deze informatie is blijvend beschikbaar voor de 5000 abonnees, de bibliotheekgebruikers en de schare fotocopieconsumenten. Dit geldt zowel voor onderzoeksresultaten als voor nascholing.

De communicatie- en documentatiefunctie hebben gedeeltelijk uiteenlopende consequenties voor de inhoud en vormgeving van *Huisarts en Wetenschap* en de toegankelijkheid van dit tijdschrift is daarbij in velerlei opzicht in het geding. Uitgangspunten als 'kort is prachtig' en 'eenvoud siert' ten dienste van de communicatie staan op gespannen voet met de volledigheid die men nastreeft met het oog op de documentatiefunctie. Zo nodigt de 'overdaad' aan tabellen en methodologische 'haarkloverijen' velen niet tot lezen uit. Als men jaren later echter een onderzoeksverslag naslaat, zal men een zekere volledigheid waarderen. Bovendien maakt de strakke structuur van artikelen het mogelijk om ook binnen een artikel selectief te lezen.

Communicatie en documentatie botsen niet alleen op het punt van de vormgeving. De redactiecommissie realiseert zich dat er nogal eens artikelen gepubliceerd worden waarvoor slechts een beperkt aantal belangstellenden te verwachten is. De documentatiewaarde van een dergelijk artikel wordt dan echter belangrijk genoeg geacht. Bovendien moeten we niet uit het oog verliezen dat de huisartsgeneeskunde in theorie en praktijk een degelijk niveau heeft gekregen. Het lezen van een wetenschappelijk verantwoord huisartsgeneeskundig artikel (onderzoek of nascholing) vraagt daarom een forse inspanning.

Dat alles neemt niet weg dat de redactiecommissie steeds een zo groot mogelijke toegankelijkheid nastreeft. Daartoe werd de structuur van artikelen geüniformeerd, werd de lengte beperkt en werd de opmaak aangepast; vorig jaar werd op deze plaats

aandacht besteed aan de gunstige resultaten van dit beleid. De redactiecommissie tracht de communicatieve functie en de toegankelijkheid verder te bevorderen via de nieuwe rubrieken Discussie en Struikelblok. Daarnaast blijft de aandacht gericht op het werven en publiceren van nascholingsartikelen. De redactiecommissie betreurt het, dat het spontane aanbod op dit gebied zo gering is; met name de NHG-commissies en de universitaire huisartseninstituten laten in dezen een taak liggen.

Communicatie en documentatie raken elkaar op een bijzonder aspect van de toegankelijkheid. Dat betreft het gebruik van de Engelse taal in synopses en bijbehorende tabellen. Zoals bekend wordt bij de meeste onderzoeksverslagen een synopsis afgedrukt, met daarin alle essentiële informatie uit het oorspronkelijke artikel. Een synopsis maakt door zijn volledigheid een artikel toegankelijk voor een niet-Nederlandstalige lezer. De traditionele summary kon die feitelijke informatie niet verschaffen.

Met dit succesvolle initiatief van eindredacteur Hofmans is een goed compromis gevonden tussen de noodzaak *Huisarts en Wetenschap* Nederlandstalig te houden en de wenselijkheid het tijdschrift ook internationaal toegankelijk te maken, gezien het niveau van de Nederlandse huisartsgeneeskunde en de documentatiewaarde van haar wetenschappelijke tijdschrift. Het streven om *Huisarts en Wetenschap* in een groter aantal bibliografische systemen te laten vermelden, zou bij voorbaat vruchteloos zijn als er geen sprake is van feitelijke toegankelijkheid voor Engelstaligen. Dit streven brengt echter onvermijdelijk met zich mee dat de Nederlandstalige lezer zich enige extra moeite moet getroosten bij het lezen van de essentiële tabellen.

Bij dit alles mag de toegankelijkheid van *Huisarts en Wetenschap* als documentatiebron niet achterblijven. Het afgelopen jaar is voortvarend gewerkt aan het samenstellen van een cumulatieve index. Binnen enkele maanden zal er een systematische index over de afgelopen vijftien jaargangen beschikbaar komen. De redactiecommissie meent dat dit tijdschrift daarmee, met gepast respect voor zijn historie, de volwassenheid van de dertigste jaargang ingaat.

Frans Meijman